

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра української літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

філологічного факультету

проф. Бунчук Б.І.

«12» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«ЛІТЕРАТУРА І КІНЕМАТОГРАФ»

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(обв'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна
програма

«Філологія (українська мова та література)»

Спеціальність

035 Філологія

Галузь знань

03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти

другий магістерський

Факультет

філологічний

Мова навчання

українська

Чернівці – 2024

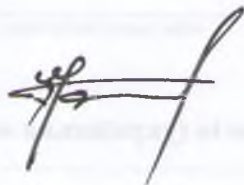
Робоча програма навчальної дисципліни «Література і кінематограф» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки, що затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «27» квітня 2022 р.).

Розробник: Кирилюк Світлана Дмитрівна, доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук

Викладач: Кирилюк Світлана Дмитрівна, доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук

Погоджено з гарантом ОП і затверджено
на засіданні кафедри української літератури.
Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Мальцев В. С.

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 12 серпня 2024 року

Голова методичної ради
філологічного факультету

Антофійчук А. М.

Пояснювальна записка

Мета навчальної дисципліни: актуалізувати опорні знання з культурології, історико-літературних та теоретичних курсів, що вивчаються на філологічному факультеті, формувати у студентів систематизовані знання про процеси і явища, які відбувалися в українській та світовій культурі впродовж XX століття та тривають у сучасному історико-культурному періоді (початок XXI століття), пошук їхніх зв'язків із широким літературним та кінематографічним контекстом; залучати студентів до аналізу здобутків як світової літературно-критичної думки, так і до осмислення багатої кінематографічної спадщини. Тому особлива увага приділяється історико-теоретичним та проблемним аспектам розвитку української літератури (як класичної, так і сучасної), спираючись на засвоєні з попередніх курсів знання і навички, а також актуалізується індивідуальний досвід студента в осмисленні кінематографічної спадщини (як світової, так і національної). Окремі питання практичного характеру пропонуються студентам для самостійного опрацювання шляхом підготовки наукових доповідей (на основі переглянутих фільмів). Важлива роль відводиться опрацюванню монографічних праць сучасних українських літературознавців, що стосуються теоретичних аспектів розвитку новітньої літератури та осмислення окремих постатей письменників XX століття в культурному контексті своєї доби, “входженню” того чи того художнього твору в поле кінематографу. Також важливе значення надається міждисциплінарним зв'язкам, що існують між літературою і кіно, та осмисленню цих зв'язків сучасними дослідниками. Зміст теоретичних і методологічних питань, що розглядаються, переглянуто й поновлено згідно з існуючими в сучасному літературознавстві й сучасній історії й теорії мистецтва підходами.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

Основними завданнями курсу є такі: ознайомити студентів із тенденціями та рисами, що притаманні історико-культурним періодам XX століття та початку XXI-го, зокрема, тією ситуацією, в якій доводилося творити українське кіно у 20-30-х, 40-50-х, 60-80-х рр. XX ст. та на зламі XXI-го; ознайомити студентів з найважливішими художніми текстами українського письменства, що взяті за основу сценарію того чи того художнього фільму, залучаючи при цьому до аналізу монографічні праці дослідників літератури, а також істориків та теоретиків кінематографу; звернути увагу на поетичні, прозові та драматичні твори кінця XX — початку XXI ст., які стали спонукою до створення кінематографічних образів, зразки сучасної літературної критики та есеїстики, в яких розробляються й розв'язуються ті чи ті проблеми буття кінематографу; навчити аналізувати художній твір як результат творчості окремого автора та фільм як результат кінематографічної діяльності групи митців з погляду найновіших наукових підходів та методик в оцінці художнього твору (художнього фільму), визначати роль і місце окремого автора (режисера) в літературному й кінематографічному процесах, особливості його творчого світу; розвивати уміння та навички аналізу художнього тексту та кінострічки.

Пререквізити:

ОК 2 Методологія та організація наукових досліджень;

ОК 6 Теорія літератури

Результати навчання.***Загальні:***

ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК-12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові:

ФК-2 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК-5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

Програмними результатами навчання є:

ПР-2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПР-3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПР-5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПР-10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПР-20 Оцінювати історію літературного життя на Буковині у зв'язках з народною творчістю, культурою українців та інших етносів, книговидавничою і журналістською справою; розуміти міжмистецьку взаємодію письменства і кіно, аналізувати взаємозв'язки явищ і фактів української літератури з відповідними явищами і фактами літератури національних спільнот України.

Відповідно до вимог результативності навчання студент повинен знати: тенденції розвитку української літератури та національного кіно впродовж ХХ – початку ХХІ-го ст.; етапи розвитку та особливості творення світового кіно, зокрема європейського; зміст художніх творів української літератури ХХ століття та тих, що творилися на зламі ХХ – ХХІ ст. з метою з'ясування проблематики та ідейно-тематичних аспектів, а також реального (та можливого, ймовірного) втілення їх на екрані; необхідну кількість теоретичних та літературно-критичних

джерел, присвячених розвитку літератури й кінематографу; механізми аналізу художнього твору та кінострічки; володіти знаннями про теоретико-методологічні підходи в літературознавстві XX століття та сучасній науці про літературу, а також знаннями про найновіші наукові підходи в осмисленні механізмів творення кіно та розвитку кіноіндустрії як окремої культурної сфери, яка живе за своїми мистецькими й бізнесовими законами; знати засадничі можливості певних зіставлень законів розвитку літератури, з одного боку, й кіно – з другого; вміти: аналізувати художній твір (як класичний, так і сучасний) з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору; аналізувати фільм (як класичний, так і сучасний) з погляду найновіших теоретичних підходів, які застосовуються в кінематографії; визначити роль і місце окремого автора (режисера як творця фільму) в мистецькому процесі, з'ясувати приналежність його до певної стильової епохи чи художнього напрямку; визначити закономірності мистецького розвитку; простежити зв'язок між літературними явищами й тенденціями розвитку кінематографа; схарактеризувати основні тенденції літературного розвитку в контексті історико-суспільних явищ та катаклізмів XX століття.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни

Загальна інформація

Література і кінематограф												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	3	90	2	16	14			68		залік
Заочна	2	3	3	90	2	4	4			82		залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог	у тому числі					с.р.
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. ЛІТЕРАТУРА І КІНЕМАТОГРАФ: ТОЧКИ ДОТИКУ													
Тема 1. <i>Історія літератури та історія кінематографу.</i>	14	1	2		1	10	11	1					10

Основні етапи розвитку літератури, спроби осмислити її роль і значення в різні періоди. Пошук літературою інших (нових) виражальних можливостей. Кіно як одна з нових виражальних репрезентаційних можливостей у культурі на зламі XIX-XX ст.											
Тема 2. <i>Мімесис в літературі. Розвиток фотографії. Початки кінематографу. Проблеми розвитку літератури та кінематографу (історико-культурні умови та теоретичні засади).</i> Актуалізація опорних знань з теорії літератури та історії літератури. Основні поняття та методологічні засади гуманітаристики, використання їх у спробі осмислення основних рис літератури й кінематографу.	13	1	2			10	11,5	0,5			11
Тема 3. <i>Сучасні методи й підходи в аналізі кінематографічних текстів. Спроби «читати» кіно.</i> Дослідження кадру. Правила роботи композиції. Рух у кадрі. Колір у кадрі. Антагоніст / протагоніст. Монтаж. Види монтажу. Представлення персонажа. Позиціонування персонажа. Звук у кіно. Кінематографічні засоби художньої виразності (еліпс, звук, монтаж, оповідь у оповіді, кінопростір і кіночас (за	15	2	2		1	10	11,5	0,5			11

В. Фесенко). Авторський стиль у кінематографі.												
Разом за змістовим модулем 1	42	4	6		2	30	34	2				32
Змістовий модуль 2. УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТЬ: ЕТАПИ РОЗВИТКУ												
Тема 1. <i>Початки кінематографу в Україні. ВУФКУ. Великий Німий.</i> Передумови появи кінематографу (аналіз художніх творів українських письменників-модерністів, характерних стильових ознак у їхній творчості (М. Коцюбинський, О. Кобилянська та ін.)). Технічні можливості на зламі XIX-XX ст. та їхній вплив на кінематограф. Розвиток кінематографічних товариств в Україні на початку XX ст. Особливості німого кіно в Україні. Період ВУФКУ в українському кінематографі (1922-1929 рр.) та роль українських письменників у роботі ВУФКУ.	14	2				12	12,5	0,5	2			10
Тема 2. <i>Період “соцреалізму”. Розвиток кінематографу в період сталінізму. Здобутки і втрати.</i> Творчість Олександра Довженка в умовах декларованих соцреалістичних засад (фільми “Земля” (1930), “Іван” (1932), “Аероград” (1935), “Щорс” (1939)). Період війни та повоєнні роки в розвиткові кіно (1941–1955). Робота О. Довженка над фільмом “Тарас Бульба”. Фільм Ігоря Савченка “Богдан	16	2	1		1	12	23	1	2			20

Хмельницький” (порушення проблеми взаємопроникнення колективної підсвідомості й національної політичної свідомості).											
Тема 3. Розвиток українського кінематографу в 60-ті роки ХХ століття. Українське поетичне кіно. Традиції українського кіно в національному кінематографі на зламі ХХ – ХХІ століть. Новаторські пошуки літератури і кінематографу.	18	2	1		1	14	20,5	0,5			20
Разом за змістовим модулем 2	48	6	2		2	38	56	2	4		50
Усього годин	90	10	8		4	68	90	4	4		82

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Початки українського кінематографу в контексті розвитку літератури наприкінці ХІХ – на початку ХХ століть. Перші українські фільми. Творчість українських кінорежисерів та акторів на початку ХХ ст.	1
2	Олександр Довженко – письменник, художник і кінематографіст. (Формування мистецького світу Олександра Довженка. Творчість О. Довженка 20-х років. Кінематографічна й літературна діяльність О. Довженка у 40-50-ті роки. Рецепція творчості О. Довженка в контексті історико-культурних періодів ХХ – ХХІ ст.).	1
3.	Кінематографічна діяльність письменників Юрія Яновського, Майка Йогансена, Олеся Досвітнього, Михайля Семенка, Олександра Корнійчука, Миколи Бажана та інших письменників 20-30-х рр. в українському кінематографі ХХ ст.	1
4.	Розвиток українського кінематографу в 60-ті роки ХХ століття. Українське поетичне кіно. Традиції українського кіно в національному кінематографі на зламі ХХ – ХХІ століть. Новаторські пошуки Сергія Параджанова, Юрія Іллєнка, Івана Миколайчука та ін.	2
5.	Творчість українських письменників як об’єкт уваги	1

	кінематографії.	
6.	Сучасні методи й підходи в аналізі кінематографічних текстів. Кінематографічні засоби художньої виразності (на прикладі переглянутих фільмів українських та зарубіжних режисерів).	2

Самостійна робота студента

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Література і кінематограф» складається з різних видів:

- 1) прочитання художніх текстів та перегляд кінофільмів згідно зі списком;
- 2) підготовка до аудиторних (практичних) занять;
- 3) самостійне поглиблене опрацювання тем освітнього компонента згідно з навчально-тематичним планом.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювати літературу з курсу. Законспектувати основні засадничі тези з теоретичних досліджень про кіно та літературно-критичні джерела.	10 (денна ф. н.) / 10 (заочна ф. н.)
2	Опрацювати літературу з курсу. Законспектувати основні засадничі тези з теоретичних досліджень про кіно та літературно-критичні джерела.	11 / 11
3.	Опрацювати літературу з курсу. Законспектувати основні засадничі тези з теоретичних досліджень про кіно та літературно-критичні джерела.	11/ 11
4.	Переглянути кінострічки, створені на основі творів української класики XIX століття (за вибором). Здійснити аналіз текстів художніх творів та проаналізувати режисерську й акторську роботу на основі переглянутих фільмів.	12 /10
5.	Переглянути кінострічки, створені на основі творів української класики XX століття (за вибором). Здійснити аналіз текстів художніх творів та проаналізувати режисерську й акторську роботу на основі переглянутих фільмів.	12 / 20
6.	Переглянути кінострічки, створені на основі творів сучасних українських авторів (за вибором). Здійснити аналіз текстів художніх творів та проаналізувати режисерську й акторську роботу на основі переглянутих фільмів.	12 / 20
	Разом	68 / 82

Методи навчання

У роботі використовуємо словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: лекцію, пояснення, розповідь, бесіду, спостереження, ілюстрацію, демонстрацію, практичні вправи.

За характером пізнавальної діяльності здобувача освіти застосовуємо інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, евристичний, дослідний методи.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни

Система контролю та оцінювання проводиться в формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. У процесі вивчення дисципліни використовуємо такі методи поточного контролю:

- усні відповіді (фронтальне опитування, вибіркве опитування, дискусії, презентації, обговорення фільмів);
- письмові завдання (самостійна робота, есе, написання рецензій на фільми, зняті за творами сучасних українських письменників);

Формами поточного контролю є індивідуальна та фронтальна перевірка, форма підсумкового контролю – залік.

Індивідуальні завдання

Дати розлогу письмову відповідь на одне із запропонованих питань:

1. Як ви оцінюєте сучасну ситуацію в сучасному українському літературознавстві та сучасному кіновиробництві (колоніальна, антиколоніальна, постколоніальна).
2. Вплив тоталітаризму на розвиток української літератури та національного кіномистецтва у XX столітті.
3. На прикладі прочитаних художніх творів та сучасних художніх фільмів (серіалів) проаналізуйте гендерні аспекти розвитку українського суспільства.
4. Проаналізувати особливості й тенденції розвитку кіномистецтва у 90-х роках XX століття.

Перелік питань для самоконтролю й контролю навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

1. Проаналізуйте особливості кінематографічного стилю Олександра Довженка (на основі переглянутих фільмів).
2. У чому особливості українського кінематографу на його початковому етапі розвитку.
3. Окресліть зв'язки кінематографу й національного театру на початку XX ст.
4. З'ясуйте, хто з українських класиків кінця XIX – початку XX ст. захоплювався кінематографом та відгукувався про кіно й акторів того часу.
5. Дайте перелік наукових понять, якими послуговується літературознавці й теоретики кіно. У чому особливість їх використання?

6. З'ясуйте, в яких кінофільмах представлено образ письменниці Лесі Українки. Проаналізуйте, як відбито культурну епоху в кожному конкретному фільмі.
7. З'ясуйте, в яких кінофільмах представлено образ письменника Тараса Шевченка. Проаналізуйте, як відбито культурну епоху в кожному конкретному фільмі.
8. Охарактеризуйте пласт кінострічок, створених за творами Миколи Хвильового.
9. З'ясуйте, в яких кінофільмах представлено середовище української інтелігенції в ХІХ ст. Проаналізуйте, як відбито культурну атмосферу часу в кожному конкретному фільмі.
10. Проаналізуйте особливості кінематографічної версії за романом Анатолія Дімарова «І будуть люди».
11. З'ясуйте, в чому полягає популярність серіалу «Впіймати Кайдаша». Визначте «точки дотику» літературного зразка й сценарного задуму Наталки Ворожбит.
12. Проаналізуйте повість Бориса Харчука «Вишневі ночі» та однойменний фільм. З'ясуйте на основі представлених мистецьких зразків особливості художнього твору та кіномови, їхні виражальні можливості.
13. Проаналізуйте роман Василя Шкляра «Чорний ворон. Залишенець» та однойменний фільм. З'ясуйте на основі представлених мистецьких зразків особливості художнього твору та кіномови, їхні виражальні можливості.
14. Проаналізуйте роман Софії Андрухович «Фелікс Австрія» та фільм «Віддана». З'ясуйте на основі представлених мистецьких зразків особливості художнього твору та кіномови, їхні виражальні можливості.
15. Проаналізуйте новелістику Василя Стефаника, зокрема його новелу «Камінний хрест» та фільм Леоніда Осики «Камінний хрест». З'ясуйте на основі представлених мистецьких зразків особливості художнього твору та кіномови, їхні виражальні можливості.
16. Охарактеризуйте етапи рецепції фільму Сергія Параджанова «Тіні забутих предків», створеного за однойменною повістю Михайла Коцюбинського.
17. У чому полягає феномен Миколи Вінграновського-письменника й Миколи Вінграновського-кіномитця. Окресліть ці «точки дотику» в його творчій спадщині.
18. Проаналізуйте роман-хараман Юрія Іллєнка «Доповідна апостолові Петру» в контексті його режисерської діяльності.
19. Спробуйте визначити особливості кіносценарної спадщини Івана Драча в контексті його поетичної творчості.
20. Проаналізуйте особливості кіносценарної спадщини Дмитра Павличка в контексті його поетичної творчості.
21. Проаналізуйте, як представлена постать Івана Миколайчука в рецепції Лариси Брюховецької, Сергія Тримбача та Мирослава Лазарука (на основі досліджень та монографій).
22. У чому полягають особливості сценарної творчості української письменниці Ірен Роздобудько?

**Перелік питань для підсумкового контролю
навчальних досягнень студентів**

1. Етапи розвитку українського кінематографу та історико-літературні періоди ХХ – початку ХХІ ст.: точки дотику.
2. Початки українського кінематографу.
3. Діяльність ВУФКУ (Всеукраїнського фотокіноуправління). Участь письменників у роботі ВУФКУ.
4. Діяльність Олександра Довженка в українському кінематографі 20-х рр. ХХ ст.
5. Діяльність Юрія Яновського в українському кінематографі 20-х рр. ХХ ст.
6. Діяльність Майка Йогансена, Олеся Досвітнього, Михайля Семенка, Олександра Корнійчука, Миколи Бажана та інших письменників 20-30-х рр. в українському кінематографі ХХ ст.
7. Лесь Курбас і розвиток національного кінематографу.
8. Український кінематограф у 30-х роках ХХ ст.
9. Фільмографія Олександра Довженка 20-х рр. ХХ ст.
10. Фільмографія Олександра Довженка 30-х рр. ХХ ст.
11. Фільмографія Олександра Довженка 50-х рр. ХХ ст.
12. Діяльність Петра Чардиніна в кінематографі та його співпраця з українськими письменниками та художниками.
13. Дзига Вертов та його “Людина з кіноапаратом”. Вплив Дзиги Вертова на подальший розвиток кінематографу.
14. Фільм-легенда “Звенигора”: історія створення та значення в історії національного кіно.
15. Діяльність Івана Кавалерідзе в українському кінематографі.
16. Фільм Олександра Довженка “Земля”.
17. Творчість Михайла Коцюбинського як об’єкт уваги кінематографістів.
18. Творчість Івана Франка як об’єкт уваги кінематографістів.
19. Творчість Миколи Хвильового як об’єкт уваги кінематографістів.
20. Творчість Ольги Кобилянської як об’єкт уваги кінематографістів.
21. Український кінематограф у 40-х рр. ХХ ст.
22. Образ Тараса Шевченка в українському кіно.
23. Творчість Тараса Шевченка як об’єкт уваги кінематографістів.
24. Творчість Панаса Мирного як об’єкт уваги кінематографістів.
25. Французький кінематограф та його вплив на українське кіно ХХ ст.
26. Творча спадщина режисера Лариси Шепітько.
27. Творчість Віктора Івченка-режисера.
28. Василь Земляк і кінематограф.
29. Іван Драч і кінематограф.
30. Режисер Володимир Денисенко та його творчий доробок.
31. Режисер Микола Мащенко та його творчий доробок.
32. Режисерська спадщина Кіри Муратової.
33. Фільм “За двома зайцями” в контексті художніх пошуків радянського кінематографу.

- 34.Творчість Сергія Параджанова. Новаторство мистця.
- 35.Фільм “Тіні забутих предків” та його місце у світовому кінематографі.
- 36.Фільм “Криниця для спраглих”. Особливості кінематографічної “мови” у фільмі.
- 37.Фільм “Камінний хрест” та його літературний “прототип”.
- 38.Юрій Ілленко – оператор, художник, режисер і письменник.
- 39.Іван Миколайчук – актор, сценарист, режисер.
- 40.Творчість Леоніда Осики.
- 41.Український кінематограф у період “застою”.
- 42.Українське поетичне кіно та творчість його представників.
- 43.Фільм Івана Миколайчука “Вавилон ХХ”.
- 44.Фільм Юрія Ілленка “Лісова пісня. Мавка” (1981) в контексті інтерпретації образів твору Лесі Українки Віктором Івченком у фільмі “Лісова пісня” (1961).
- 45.Тема історії України в українському кінематографі та її інтерпретація в різні історико-суспільні періоди.
- 46.Тема Чорнобиля в кінематографі.
- 47.Фільм Юрія Ілленка “Лебедине озеро. Зона”.
- 48.Українське кіно 90-х рр. ХХ ст.
- 49.Фільм Андрія Дончика “Кисневий голод” (за сценарієм Юрія Андруховича).
- 50.Творчість Василя Портяка та її значення в розвитку національного кінематографа.
- 51.Микола Вінграновський і кіно.
- 52.Ліна Костенко і кінематограф.
- 53.Творчість Олеся Янчука (фільм “Атентат. Осіннє вбивство у Мюнхені” та ін.).
- 54.Творчість Григорія Кохана (“Страчені світанки” та ін.).
- 55.Фільм “Вишневі ночі” за однойменною повістю Бориса Харчука.
- 56.Особливості розвитку українського кіно на зламі ХХ – ХХІ ст.
- 57.Творчість сучасних українських режисерів.
- 58.Творчість Олега Бійми та його фільмографія, її пов’язаність з літературою.
- 59.Ахтем Сеїтаблаїв та його фільмографія.
- 60.Творчість сучасних українських письменників як об’єкт уваги кінематографістів.
- 61.Основні віхи розвитку світового кінематографу (за працями істориків та теоретиків кіно).
- 62.Німецький експресіонізм та його вплив на розвиток світового кінематографу.
- 63.Італійський неореалізм в кінематографі та вплив його на творчість письменників.
- 64.Творчість Сергія Ейзенштейна та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 65.Творчість Федеріко Фелліні та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 66.Значення творчості Інґмара Бергмана в розвитку кінематографу ХХ ст.

- 67.Творчість Альфреда Гічкока та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 68.Творчість Девіда Гріффіта та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 69.Творчість Жана-Люка Годара та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 70.Творчість Джона Форда та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 71.Творчість Стенлі Кубрика та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 72.Творчість Чарлі Чапліна та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 73.Творчість Стівена Спілберга та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 74.Творчість Вуді Алена та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 75.Творчість Квентіна Тарантіно та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 76.Творчість Френсіса Копполи та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 77.Творчість Мікеланджело Антоніоні та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 78.Творчість Луїса Бунюеля та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 79.Творчість Люка Бессона та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 80.Творчість Анджея Вайди та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 81.Творчість Єжи Гофмана та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 82.Творчість Жана Кокто та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 83.Творчість Джеймса Кемерона та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.
- 84.Творчість Пітера Джексона та її значення в розвитку кіномистецтва і літератури.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни – участь у неформальній/інформальній освіті, яка здійснюється згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та обґрунтовується

рішенням кафедри, якщо тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент, підтверджується сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни. Публікації за темами, вписаними в рамки навчального курсу, здійснені студентами в інтернет-виданнях чи паперових ЗМІ (рецензії на сучасні фільми, створені за творами українських письменників), можуть визнаватися як результати навчання.

Критерії оцінювання результатів навчання (з навчальної дисципліни) на підсумковому контролі

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Зараховано	A	відмінно
80-89		B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69		D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка А (90 – 100 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатомовною, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка В (80 – 89 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень,

допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплено ілюстраціями. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів.

Оцінка С (70 – 79 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення питань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з практики не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання.

Оцінка D (60 – 69 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх питань, поверхово аргументує положення, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка E (50 – 59 балів) або «зараховано» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх питань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з історико-літературного матеріалу. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або «незараховано» виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилання на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно.

Оцінка F (1 – 34 балів) або «незараховано» виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно.

Методи та освітні технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація,

проблемна лекція, семінар-дискусія, самостійно-дослідницька робота, аналіз художнього тексту та ін.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами, як «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» та «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича».

Рекомендована література

Основна

1. Антологія української кінокритики 1920-х. Том. 1. Кіно / Аналіза / Упоряд.: С. Мензелевський, О. Телюк. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2019. 176 с.
2. Антологія української кінокритики 1920-х. Том. 2. Кіно / Експеримент / Упоряд.: С. Мензелевський, О. Телюк. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2019. 128 с.
3. Антологія української кінокритики 1920-х. Том. 3. Кіно / Слово / Упоряд.: С. Мензелевський, О. Телюк. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2019. 200 с.
4. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / Упоряд. Віра Агєєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.
5. Бірзул Ольга. Твоя книга про кіно. Львів: Видавництво Старого Лева, 2024. 164 с.
6. Бордмен Адам Олсач. Ілюстрована історія кіно / З англ. переклала Катерина Міхаліцина. Львів: Вид-во Старого Лева, 2019. 110 с.
7. Брюховецька Лариса. Іван Миколайчук як національний митець. Кінематографічні студії. Випуск 16. Київ: Редакція журналу «Кіно-Театр», ТОВ «7БЦ», 2024. 260 с.
8. Васильєв Сергій. У дорозі: Есеї про візуальне. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2024. 424 с.
9. Екранний світ Сергія Параджанова. Збірка статей / Упор. Ю. Морозов. Київ: Дух і Літера, 2014. 336 с.
10. Лукіч Антоніо. Як перекласти життя на сценарій? Конспект українського сценариста. Київ: видавництво STRETOVYCH, 2024. 344 с.
11. Небесьо Богдан. Німа кінотрилогія Олександра Довженка. Київ: Національний центр Олександра Довженка, 2017. 200 с.

12. Сергій Параджанов і Україна. Збірник статей і документів. Упорядник і редактор Л. І. Брюховецька. Київ: Редакція журналу “Кіно-Театр”, Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2014. 288 с.
13. Сінченко Олексій. Кіномова і / чи “сума мистецтв”: кінознавчі рефлексії Леоніда Скрипника / Олексій Сінченко. *Spheres of Culture : Journal of Philology, History, Social Science and Cultural Studies* / Editor-in-Chief Prof. Ihor Nabytovych. Lublin, 2016. Volume XV. S. 478-486.
14. Стяжкіна Олена. Смак радянського: їжа та їдці в мистецтві життя й мистецтві кіно (середина 1960-х – середина 1980-х років). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 376 с.
15. Сценарії Сергія Параджанова / Автор ідеї та упорядник Юрій Морозов. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2024. 368 с.
16. Тримбач Сергій. Богдан Ступка. Метаморфози. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2022. 336 с.
17. Тримбач Сергій. Іван Миколайчук. Містерії долі. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 368 с.
18. Тримбач Сергій. Сергій Параджанов. Тексти й контексти. *Екранний світ Сергія Параджанова*. Збірка статей / Упор. Ю. Морозов. Київ: Дух і Літера, 2014. С. 269-291.
19. У KINO-КОЛІ / За ред. Володимира Войтенка. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2021. 560 с.
20. Фесенко Валентина. Література і кінематограф. Фесенко Валентина. *Література і живопис: Інтермедіальний дискурс*. Навч. посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2014. С. 275-399.

Додаткова

1. Агєєва Віра. Візерунок на камені. Микола Бажан: життєпис (не)радянського поета. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 496 с.
2. Бергман Інґмар. Довірливі розмови / Зі шведської переклала Софія Волковецька. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 156 с.
3. Бергман Інґмар. Недільне дитя / Зі шведської переклала Софія Волковецька. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 134 с.
4. Бергман Інґмар. *Laterna Magica* / Зі шведської переклала Софія Волковецька. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 366 с.
5. Брайко Олександр. Кінематографічний потенціал літературного тексту: моделювання простору у творчості В. Дрозда. *Слово і Час*. 2015. № 10. С. 41-56.
6. Брайко Олександр. Кінематографічний темпоритм образів у прозі Володимира Дрозда. *Слово і Час*. 2016. № 2. С. 54-72.
7. Брайко Олександр. Візуальна образність прози Григора Тютюнника в аспекті синтезу мистецтв. *Дивослово*. 2016. № 11. С. 35-40.
8. Брайко Олександр. Кінематографічна візуалізація простору в малій прозі Євгена Гуцала. *Слово і Час*. 2017. № 1. С. 36-46.

9. Брайко Олександр. Монтажні засоби в малій прозі Євгена Гуцала. *Слово і Час*. 2017. №. 10. С. 41-54.
10. Брайко Олександр. Кінематографічний темпоритм у прозі Євгена Гуцала для дітей. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 40-45.
11. Брайко Олександр. Кінематографічний темпоритм образів у малій прозі Євгена Гуцала. *Література на полі медій. Серія "Теоретичні Ревізії"*. Збірник третій / За ред. Т.І. Гундорової та Г.М. Сиваченко. Київ, 2018. С. 528-555.
12. Коппола Френсіс Форд. Живе кіно і техніка його виробництва / пер. з англ. О. Тільна, Харків: Ранок; Фабула, 2023. 208 с.
13. Лазарук Мирослав. Микола Вінграновський. Степовий Сварог.: Книга-мандрівка: Есеї та інші розвідки, публікації про незабутні мандри Україною з Миколою Вінграновським. Харків: Фоліо, 2017. 252 с.
14. Лазарук Мирослав. Чорторийські марева-видіння: Роман у новелах. Чернівці: Друк Арт, 2019. 208 с.
15. Лінч Девід і Маккена Крістіна. Кімната снів / пер. з англ. Євген Лір і Остап Українець. Київ: Вид-во Жупанського, 2020. 640 с.
16. Лютий Тарас. Двійник. Про природу дублювання і множинності. Київ: Віхола, 2019. 272 с.
17. Нікоряк Наталія. Автентичність кіносценарію як сучасного літературного тексту: Монографія / Вступне слово О. Червінської. Чернівці: Місто, 2011. 240 с.
18. Роздобудько Ірен, Санін Олесь. Кіно на папері. Київ: Нора-друк, 2016. 288 с.
19. ТарантіноТ. Одного разу в Голлівуді: Роман. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2022. 320 с.
20. Яценко Петро. Нечуй. Немов. Небач: кінороман. Львів: Піраміда, 2017. 148 с.

Інформаційні ресурси

Періодичні видання

Журнали: «Кіно-Театр», «Кіно-Коло», «Слово і Час».

Інтернет-ресурси

1. <http://bukvoid.com.ua/>
2. <http://litukraina.kiev.ua/>
3. <http://litgazeta.com.ua/>
4. <https://tokar.ua/read/22170>
5. <https://kino-teatr.ua/uk/>
6. <https://jarvis.net.ua/>
7. <https://toloka.to/>
8. <http://arthousetraffic.com/>
9. <http://moviestape.net/>
10. <https://ua-cinema.com/>
11. <https://www.youtube.com/channel/UCig7t6LFOjS2fKkhjbVLpjw>
12. https://www.youtube.com/channel/UC0vnG5218gR_SRvWjl6D4fA
13. https://t.me/kinoman_ua

14. https://espreso.tv/news/2017/12/05/dlya_ukrayinciv_stvoryly_sayt_na_yakomu_zibr_aly_usi_filmy_iz_ukrayinskoyu_ozvuchkoyu_ta_dublyazhem
15. http://dergkino.gov.ua/ua/text/checks_cinemas.html
16. <https://www.kinokolo.ua/>
17. <https://web.archive.org/web/20170321165745/http://kinokolo.ua/pdf/>
18. http://nlu.org.ua/storage/files/PDF_2018/Kinokolo..pdf